

สภาพและปัญหาการสอนวิชาศิลปะ ในกลุ่มวิชาเลือกเสรี
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9

นายอัศวิน เดชะพหล

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

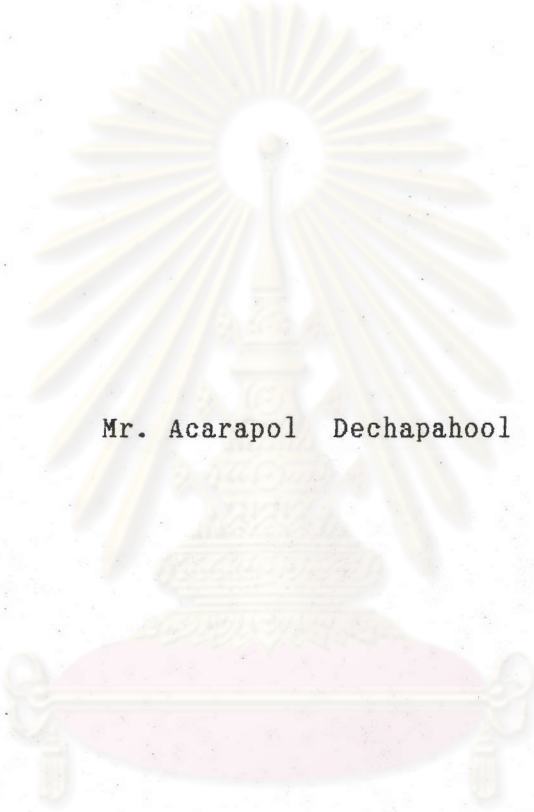
พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-040-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

T.16459035

STATE AND PROBLEMS OF TEACHING ART SUBJECTS
IN ELECTIVE SUBJECT AREA AT THE UPPER SECONDARY
EDUCATION LEVEL UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT
OF GENERAL EDUCATION , EDUCATIONAL REGION NINE

Mr. Acarapol Dechapahool

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Art Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-632-040-8

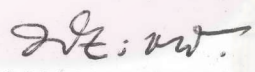
หัวข้อวิทยานิพนธ์   สภาพและปัญหาการสอนวิชาศิลปะ ในกลุ่มวิชาเลือกเสรี
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9
โดย   นายอัศรพล เดชะพหล
ภาควิชา   ศิลปศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร.สันติ คุณประเสริฐ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กุญสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ปิยะชาติ แสงอรุณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.สันติ คุณประเสริฐ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อำไพ ศีรณสาร)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อัครพล เคชะพุด : สภาพและปัญหาการสอนวิชาศิลปะในกลุ่มวิชาเลือกเสรี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 (STATE AND PROBLEMS OF TEACHING ART SUBJECTS IN ELECTIVE SUBJECT AREA AT THE UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION , EDUCATIONAL REGION NINE) อ.ที่ปรึกษา: ดร.สันติ คุณประเสริฐ, 185 หน้า. ISBN 974-632-040-8

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการสอนวิชาศิลปะในกลุ่มวิชาเลือกเสรี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ในด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีสอน สื่อการสอน และการวัดและการประเมินผล ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูศิลปศึกษา(ทัศนศิลป์) จำนวน 65 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 จำนวน 36 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูศิลปศึกษา จำนวน 65 ฉบับ ได้รับกลับคืน 53 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.54 ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการหาค่า ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ครูศิลปศึกษามีสภาพการสอนวิชาศิลปะด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีสอน และการวัดและการประเมินผล เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และด้านสื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการสอนวิชาศิลปะ ทางด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีสอน สื่อการสอน และการวัดและการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ครูศิลปศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร ต้องการได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาและจัดทำสื่อการสอน และเห็นว่าควรลดจำนวนนักเรียนให้พอเหมาะกับชั้นเรียน

ภาควิชา ..... ศิลปศึกษา
สาขาวิชา ..... ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

c 343311 : MAJOR ART EDUCATION

KEY WORD: STATE/PROBLEMS/ART SUBJECTS/ELECTIVE SUBJECT/UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL

ACARAPOL DECHAPAHOOL : STATE AND PROBLEMS OF TEACHING ART SUBJECTS IN ELECTIVE SUBJECT AREA AT THE UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION , EDUCATIONAL REGION NINE. THESIS ADVISER : SANTI KHUNPRASERT , Ed.D. , 185 pp. ISBN 974-632-040-8

The purpose of the research was to study the state and problems of teaching art subjects in elective subject area concerning curriculum , content, instruction method , instruction media and measurement and evaluation of the upper secondary education level under the jurisdiction of the Department of General Education , Educational Region Nine.

The population or the study were sixty-five art teachers in thirty-six upper secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education , Educational Region Nine.

The instrument was a set of questionnaire consisted of check list, rating scales and open-ended items. Sixty-five questionnaires were sent out and were returned fifty-three copies (81.54 %). The data were analyzed by using percentage , means and standard deviation.

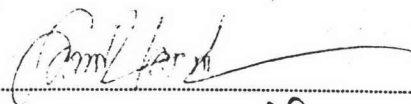
Finding of the state of teaching art subjects concerning curriculum , content , instruction method , measurement and evaluation were rather high ; while instruction media was moderate. Finding of the problems of teaching art subjects concerning curriculum , instruction method , instruction media , measurement and evaluation were moderate in general. Most of art teachers wanted to attend the seminar on curriculum , budget for supporting instruction media ; and suggested to reduce the number of students for a suitable class.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... ศิลปศึกษา

สาขาวิชา..... ศิลปศึกษา

ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ ดร.สันติ คุณประเสริฐ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ขอขอบพระคุณ รศ.ปิยะชาติ แสงอรุณ อาจารย์ ดร.อำไพ ตีรณสาร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้เอาใจใส่แนะนำ อบรมสั่งสอนมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผศ.ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี อาจารย์ประเทศ สุขสถิตย์ อาจารย์สังคม ทองมี และอาจารย์สมเกียรติ เจริญสุข ที่ได้ให้ความกรุณาในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งครุศิลปศึกษาในเขตการศึกษา9 ที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ อาจารย์สถาพร พรหมดีราช หัวหน้าหมวดวิทยาศาสตร์ และอาจารย์สมร แสงอรุณ หัวหน้างานแนะแนวโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล ศิษย์เก่าจุฬาฯ ที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบคุณพี่น้องชาวครุศิลป์ทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือ และให้กำลังใจ ในการทำงานตลอดมา และที่สำคัญผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สุรเดช อาจารย์ประกายรัตน์ เดชะพหลผู้ ซึ่งเป็นคุณพ่อ คุณแม่ของผู้วิจัย ตลอดจนญาติพี่น้องทุกคน รวมทั้ง คุณกิตติพัฒน์ คุณพรพรรณ คุณชুমพล คุณลาวัณย์ เดชะพหล คุณลำดวน แก้วคุณยอ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ สนับสนุน ให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยตลอดมา

อัครพล เดชะพหล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
ขอบเขตการวิจัย.....	10
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
วิธีดำเนินการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
การสอนวิชาศิลปะในกลุ่มวิชาเลือกเสรี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	14
หลักการเรียนการสอนศิลปศึกษา.....	23
ด้านหลักสูตร.....	30
ด้านเนื้อหาวิชา.....	38
ด้านวิธีสอน.....	42
ด้านสื่อการสอน.....	60
ด้านการวัดและประเมินผล.....	68
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	77

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	92
	กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	92
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	92
	วิธีสร้างเครื่องมือ.....	93
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	94
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	96
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
5	สรุปผลการวิจัย,อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	124
	สรุปผลการวิจัย.....	126
	อภิปรายผลการวิจัย.....	133
	ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย.....	150
	รายการอ้างอิง.....	152
	ภาคผนวก.....	159
	ประวัติผู้เขียน.....	185

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและความถี่ทางสภาพทั่วไปของครูศิลปศึกษา.....	99
2 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติของครูศิลปศึกษา ด้านหลักสูตร.....	105
3 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติของครูศิลปศึกษาด้าน เนื้อหาวิชา.....	107
4 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติของครูศิลปศึกษาด้าน วิธีสอน.....	108
5 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติของครูศิลปศึกษาด้าน สื่อการสอน.....	109
6 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติของครูศิลปศึกษาด้าน การวัดและประเมินผล.....	111
7 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาของครูศิลปศึกษาด้านหลักสูตร.....	113
8 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาของครูศิลปศึกษาด้านเนื้อหาวิชา.....	114
9 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาของครูศิลปศึกษาด้านวิธีสอน.....	115
10 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาของครูศิลปศึกษาด้านสื่อการสอน.....	117
11 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาของครูศิลปศึกษาด้าน การวัดและประเมินผล.....	118

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย